

"Kuka ajattelee maailman?"

– Ehdotuksia tulevaisuuden kulttuuriin"

Hannu-Pekka Björkman

Etelä-Pohjanmaan kulttuurifoorumi Helmissä Seinäjoella torstaina 15.2.2024
pidetyn puheenvuoron ydinkohdat

Kiinnostavin taide syntyy periferiassa

Kiinnostavin taide syntyy aina periferiassa, marginaalissa, josta se nousee vähitellen keskiöön. Periferia on ajatteluvyöhyke ja kulttuurin elinehto: periferia on sekä fyysisenä alueena että mielentilana paikka, jossa on tilaa.

1. Ravitaan taidetta ja kulttuuria vahvemmin periferiassa, jotta sen erityislaatuisuus tulisi kansalliseen tietoisuuteen. Periferiassa on tilaa ajatella ja tehdä toisin.
2. Lisätään luontotietoisuutta. Ihminen ei ole luomakunnan kruunu vaan sen palvelija. Muistetaan, että sen mitä teemme ympäristölle, teemme itsellemme.
3. Valtion taide- ja kulttuuribudjetti tulee nostaa yhteen prosenttiin valtion talousarviosta. Kansakuntien historiaa ja kehitystä peilataan niiden tuottaman kulttuurin laadulla ja määrällä. Taide on kansakuntamme muisti.
4. Taiteen piirissä tapahtuva ajattelu on tuotava marginaalista keskiöön. Taide ei ainoastaan heijasta elämää, vaan luo sitä. Kuka ajattelee maailmamme, on äärimmäisen tärkeä kysymys tulevaisuutemme kannalta.

Jälkikirjoitus: Tekoja maakuntiin

Kirjoitan tähän vielä muutaman ajatuksen konkreettisista toimista, joita maakunnissa mielestäni olisi mahdollista tehdä.

- Kulttuurisihteerien palkkaaminen toimeen, jos sellainen kunnasta puuttuu. Omassa nuoruudessani häneltä sai paljon tukea ja kannustusta tapahtumien järjestelyyn sekä myös taloudellista tukea hänen suosituksestaan.
- Paikkakuntien ja maakuntien taiteilijoiden yhteiset tapahtumat: esimerkiksi seminaarit, joissa ideoidaan tapahtumia ja festivaaleja yms. Kannustetaan taiteilijoita monitaiteelliseen yhteistyöhön, vaikkapa osuuskunnan tai yhdistyksen perustamisen kautta.
- Tapahtumat voivat olla matalan kynnyksen tilaisuuksia, joissa paikallisilla on mahdollista tutustua kuntansa/kaupunkinsa taiteilijoihin.
- Tyhjillään olevien liiketilojen käyttö näyttely yms. taiteelliseen toimintaan. Kylien keskustojen elävöityminen. Kuntien tuki tässä tärkeää. Pienillä panostuksilla voi saada suuria muutoksia.
- Kulttuuriympäristön suojelu. Rakennukset ja luonnonkohteet. Niihin liittyvät tarinat ja historia. Matkailun merkitys kulttuurin ylläpitäjänä.
- Ajattelutapahtumat. Keskustelut taitelijoiden kanssa kuntien/kaupunkien päättäjien kanssa. Marginaaliset ideat ja hulluimmat päähänpistot voivat olla joskus nerokkaimpia. Ennakkoluulojen karsiutuminen.

Halusin kirjoittaa vielä ulos konkretiaa, koska tiedän, että se on vaikeinta. Kuka tai ketkä ovat niitä dynamoita ja kansankynttilöitä, jotka ryhtyvät toimeen. Ja kuka heitä kannustaa?